

TELEGRAPFULU ROMANU

Telegraful eșe de două ori pre septembra:
Duminică și Joi. — Prenumeratunie se face în Sabiu la espeditura joiei, pre afara la c. r. poste cu bani gata prin seriori francate, adresate către espeditura. Pretiu prenumeratunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. eur pre o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 13.

ANULU XXII.

Sabiu in 1426 Februarie 1874.

trn celealte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iéra pre o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pre anu 12 1/2, anu 6 fl.

Inseratele se plateau pentru întâia óra cu 7 er. sirulu, pentru a doua óra cu 5 1/2 er. si pentru a treia repetare cu 3 1/2 er. v. a.

La cererea ce ni se face din diverse părți ne aflăm în placut'a posetione de a reproduce după „Lumin'a“ reportul despre actul instalării Présântiei Sele P. Episcopu Aradului Mironu Romanu.

Introducerea Présântiei Sele Episcopului Mironu Romanu în scaunul seu episcopal alu Aradului.

Parintele mandataru metropolitanu, precuviuosulu archimandritu și vicariu archeișcopescu Nicolau Popa sosi aici in Aradu inca in 1 Februarie a. c. spre a corespunde insemnării sele insarcinării, de a introduce in scaunul episcopal pre întâiu alesulu episcopu diocesanu in restaurat'a nostra metropolia româna.

Bine venita a fostu — după noi — acesta missiune pentru premeritatu demnitarii bisericescu alu nostru si autoru alu „Vechei Metropoli“, căci avaramu ocasiune de a-lu vedé, audi si cunoșce mai bine nu numai noi cei ce suntem l'amu stimatul si pâna acum'a, ci chiaru si acei frati ai nostri, cari dorere, pâna aci, fără vin'a loru, erau influiatii de informații sinistre fatia de Précuviuosia Sea.

Solemnitatea introducerii precum se scie din literile Escentiei Sele parintelui Archieișcopu si Metropolitu, publicate in Nr. 4 alu „Lumin'a“ sa incepotu in 3/15 Februarie, carea este Duminic'a lasatului de carne din a. c.

Dejă la órele 10 a. m. biserica cathedrala era indesuita de ómeni. Era acesta tempulu otarit pentru introducere.

Publiculu, că nici odată, dejă forte de tempuri se adunase la biserica, astepându intrarea prima a episcopului nou in cathedrala sea.

In corurile, de a drépt'a si stâng'a altariului, angajate cu vre-o trei dile inainte, postau frumosele dame, intocmai că fecioarele din evanghelie cu candelile, spre a intempiñă mirele ce vine.

De a drépt'a si stâng'a amvonului o multime de scaune pre care ocupau loco corporile representative ale comitatului, orasului justitiei, ostasimei, finantiei s. a.

Lângă scaunul archierescu, pre unu postamentu colorat, era asediatu unu fotoliu si o mésa pentru mandataru metropolitanu. In altariu erau imbracati in ornate bisericesci pentru liturgisire siese protopopi, patru preoti si unu protodiaconu.

Dupa o pauza si o linisce inordata, Présânt'a Sea parintele episcopu, insotit de mandataru metropolitanu, parintele archimandritu Nicolau Popa, sosi in sănt'a biserica, si impartasindu binecuvantarea archierescă la toti, stete inaintea usilor imperatesci pre postamentulu verde. Corulu teologiloru, după renduie, intóna „marirea archiereului“ iéra preotii liturgisitori din altariu aducu ornatele archieresci pentru liturgisire, si imbraca pre nouu episcopu. Privirile tuturor erau indreptate asupr'a Présântiei Sele, pre carele publiculu nostru pentru prim'a data lu vedîu in consumu archierescu.

De locu ce protodiaconulu rosu: „asă sa lumineze lumin'a Ta inaintea ómenilor etc.“ si parintele episcopu cu trichirile impartasi poporului binecuvantarea archierescă, — mandataru metropolitanu, parintele archimandritu cu voce inalta rostă urmatoreea cuventare de introducere:

Présântite Parinte Episcope!

Preonoratiloru domai si frati!

„Suntu momente in vieti a menescă, pentru individi că si pentru popore intregi, in cari si unii si alii departandu-se de

occupatiunile de prestre di, imbraca haine de serbatoria, pentru că schimbati in cuge si sentieminte, schimbati in fiinti'sloru intréga, sa aduca lauda si multiamita lui Ddieu pentru o intemplare norocosa, pentru unu bine mare de care se facura partasi.

Unu astfelu de momentu este si celu de fatia, in care frati aradani respective credinciosii din eparchia Aradului, cu micu cu mare, din apropiere si din departare, imbracati in haine de serbatore alergara la acesta sănta biserica, pentru că sa dea lauda, preamarire si multiamita Domnedieului poterilor, pentru unu evenimentu de mare insemnăte, pentru faptica si canonica reintregire a scaunului episcopal alu eparchiei Aradului. Unu evenimentu acesta domnilor, care se poate dice ca este celu dintâi in dieces'a Aradului; unu evenimentu prin care dorintele si aspiratiunile celoru betrâni se aducu la indeplinire, neșintiile si luptele celoru tineri se incoronă cu rezultatele cele mai imbucurătorie, si institutiunile noastre cele noue bisericesci si capeta a loro valore adeverata.

Da domnilor, parintii d-vostra inca aru si dorit u din inima a se face partasi la o bucuria, cum e cea de astazi a fililoru loru, dara ei nu o putura «junge din cauza vitregitătiei tempurilor acelor'a.

Si in adeveru, deca aruncâmu o privire cătu de repede asupr'a celoru tempuri nefericite, apoi trebuie sa marturisim, ca trecutulu bisericei noastre din eparchia Aradului inca ne infatisidă o icôna nu mai putien tri-ta, de cum este a celoru-lalte eparchii surori, de cum este chiaru si a bisericei mame, din Ardélu. Titula de astazi alu episcopiei Aradului, au nu ne documenteaza acesta pâna la evidenția? Episcopia acesta, au nu se numesco ea astazi: a Aradului, Oradei-mari, Ienopolei, Halmagiu si a partiloru adnese din Banatu? Dara numirile acestea suntu nomirile unoru episcopii apuse, titlele unoru episcopii venerabile ce existara io vechime, iera in urm'a impregiurârilor celoru viscolose se stinsera, si credinciosii loru se vedura constrinsi mai pre urma a-si caută asilo si mangiare la fratii loru din eparchia Aradului. Istor'a ne spune, ca la Oradeamare amu avutu episcopia, carea numai la incepotulu vîcolei 18-lea se stinse de totu, fiindu Efremu episcopulu ei celu din urma, si ca fratii nostri din acea eparchia remanendu orfani, si fiindu persecutati din tôte părtele, mai pre urma si aflare adaptostirea la episcopia Aradului. Nu din alte cause apusa si episcopia le-nopolei, ai cărei credinciosi, precum si aceea a Halmagiului, rupti de cătra mai'ca loru din Transilvania, se alipira ierăsi de fratii loru din Aradu.

Iera incătu pentru părtele anescate din Bonatu, cine sa nu scie, ca unele se tienura de vechia episcopia româna a Temisiorei, si alele de a Lipovei? Si asiă putemu dice, ca eparchia de astazi a Aradului, inaintiata pre la anulu 1695, este formata din mai multe episcopii apuse. Si acesta este cu atâtua mai dorerosu pentru noi — privindu la acele tempuri fatali, de óre-ce totu pre atunci si metropolitanu mama din Ardélu si capetă loviturile de mörte, incătu tôte legaturele intre acesta si episcopiele ei sufragane de mai inainte, legaturi naturali si canonic, se rupsera, si unitatea bisericesca stravechia incetă cu totulu intre ele. Triste tempuri, nefericiti poporu!

Trecu multa, forte multa pâna cându, in mediloculu altatoru suferintie grele, cându totulu era in agonia, — prove-

dint'a ddieiesca ne tramise pre scaunulu archierescu in Ardélu pre unu alu doilea Moise, carele că si celu dintâi, cu puterea mintei si a inimii sele, despiciându marea, nu de apa, ci de negura si de intunecu ce acopereau biserica românilor, isbuti in sine a ne scote la limanul dorintielor — la libertatea bisericei. Acestu archierescu mare, sericitulu si prea demnulu de amintire Archiepiscopu si Metropolitu Andrei baronu de Saganu'a, sciù prin multe lupte si nevoi, a ne recastigă unitatea bisericesca perduta, autonomia si independint'a bisericei noastre nationali, si a ne organizá astfel, prin concursulu nostru, incătu ne facu posibila liber'a administrare a tuturor afacerilor noastre bisericesci, scolari si fundaționali.

Pre bas'a acestei organizații canonice a constitutiunii noastre celei tinere bisericesci, furam norocosi a ne alege mai deuna si pre Metropolitulu nostru, si totu pre bas'a acelei'a se indeplinesce acum si loculu vacantu de episcopu alu Aradului. Pentru ca, cum se scie, prin inițiatarea Escentiei Sele fostului Episcopu alu eparchiei Aradului Procopiu Ivacicovicio, la demnitatea de Archiepiscopu si Metropolitu alu nostru, devenindu scaunulu episcopal alu eparchiei amintite in vacantia, venerabilulu sinodo eparchialu aici in Aradu in 11 Novembre a. tr. alăsa de episcopu pre archimandritulu si vicariulu episcopal alu acelei eparchii, Précuviuosulu parinte Mironu Romanu. Acesta alegere sinodala inuviintandu-se din partea présântului sinodu archierescu, si aprobandu-se si de către Majest. Sea ces. si reg. apostolica, preainaltatolo nostru Imperato si Rege Franciscu Iosifu I. prin preainalt'a rezolutiune din 7 Decembre, 1873 susu laudatulu parinte archimandritu se hirotoni in 13 Ianuariu a. a. in Sabiu, prin Escentia Sea par. Archieppu si Metropolitu Procopiu, cu conluerarea Présântiei Sele parintelui episcopu alu Caransebeșului Ioanu Popasu, intru archireu deplinu, provediendu-se cu gramata metropolitana si investindu-se astu-felio cu jurisdicțiunea episcopală pentru dieces'a Aradului, iera cu introducerea faptica a Présântiei Sele nouului episcopu in eparchia sea, binevoi Escentia Sea par. Archieppu si Metropolitu a me insarciná pre mine.

Fiindu deci onoratu cu acesta missiunea destinsa, că mandataru metropolitanu, mi iau voia a dă cetire respectivelor scripte, si adeca mandatului metropolitanu, diplomei imperiali-regali si gramatei metropolitanane. (Urmăria cetiră scriptelor amintite, si introducerea nouului episcopu in scaunu.)

Eata dloru, scaunulu episcopal alu eparchiei Aradului in faptă reintregit! Eata dloru, ca biserica si astă mirele, si eparchia episcopulu seu, nu impusu de nimeni, ci alesu de d-vostra, nu dopa o acceptare indelungata, ci nici preste trei luni deplinu, — nu pre unu strainu de nationalitate, ci pre unu fiu si frate alu d-vostra, din senulu poporului!

Mai nainte dloru, eparchia Aradului inse trebui sa accepte tempu indelungat, de multe ori ani intregi pâna ce se re-intregea, devenindu in vacantia. Ba istor'a ne spune, ca odata 9 ani de dile, după necredinciosulu Martinoviciu remase ea fără episcopu. Căta dauna pentru biserică, fiindu lipsita astă tempu de archipastorul seu!

Mai nainte dloru, eparchia Aradului inca si primea episcopia din mâinile celoru straini de nationalitatea nostra româna,

fără nici unu concursu seu influenția legala a clerului si poporului eparchialu, prin denumire. Ba cei mai multi dintre acei episcopi, — de altmintera pote buni si zelosi — erau si insisi straini de sânge si limba, straini de datinele si obiceiurile credinciosilor eparchiali. Cate neplaceri si scarbe nu se nascea de multe ori din atari impregiurări, pentru eparchiali? Iera astazi, se suie pre scaunulu archierescu acel'a, pre carele insive l'ati alesu, din increderea comună, din voint'a libera. Ce măngaiere acăst'a in asemănare cu neplacerile de odinióra!

Mai nainte dloru episcopii d-vostra cu o mica exceptiune, erau persoane totu necunoscute, ale căror'a splecări, calificatiune si conduită nu le sciai de locu. Iera astazi la trépt'a episcopală se inalta unu barbat, pre care l'ati cunoscutu din prinția, fiindu ca a fostu alu d-vostra, fiindu poporului eparchialu, carele a traitu aici la episcopia, sub ochii d-vosstre, trezindu din tréptă in tréptă, castigandu-si inmultiandu-si cunoștințele teoretice si practice, si pregatindu-se anumitu pentru inalt'a chiemare episcopală, observându-se astu-felii ordinea canonica ieratică.

Eata dloru statutulu organicu, ca deca se intrebuintădea bine, fructele salutarie nu potu remâne indereptu; precum din contra, deca elu se intrebuintădea reu, pericululu pote fi si mai mare decătu sub absolutismu.

Pre stimatilor domni!

Inalta cu adeveratu si frumosă este chiemarea episcopală dara eu dicu, ca pre cătu de inalta si frumosă, pre atâ'a de grea este ea totu-odata. Pentru ca „episcopii suntu lumin'a lumei; lumin'a loru asiă trebuie se luminedie inaintea ómenilor, că vedindu faptele loru cele bune sa marăsca pre tatalu din ceriuri.“ Aici se cuprinde totulu, totulu se cuprinde in aceste cuvinte ale scripturei; pentru ca aici se cere dela unu episcopu mai intâiu lumina, nu că sa se ascunda, ci că se luminedie tuturora, si alu doilea se ceru fapte, pre care sa le urmedie toti ómenii. Episcopii dara au sa fie exemplari de virtute; ei au sa premere cu exemplulu celu bunu in tôte, nu numai cu cuventul ci si cu fapt'a. Si acăst'a este forte greu; la acăst'a se cere o resignație deservita, pentru ce si potem dice: ca numai acelu episcopu care cunoșce acăsta greutatea a chiemărei sele, o imbraca cu demnitate, adeca nu pentru sine, ci pentru biserică; iera celu ce nu o cunoșce, si nu o simte, acel'a nu o imbraca cu demnitate, pentru ca nu o imbraca pentru biserică, ci pentru sine si interesele sele personale.

Présânt'a Sea parintele episcopu alu d-vostra, a marturisit u insusi greutatea sarcinii ce o loă asupr'a-si la hirotonire, semnou invederatu, ca Présânt'a Sea o cunoșce pre deplinu si e petrunu pâna la inima despre insemnătatea missiunii sele. Primitu-deci dloru cu bucuria, imbratisati-lu cu caldura si intempiñati-lu pre Présânt'a Sea cu iubire fitescă pre tôte carările activităției sele archieresci, pentru ca numai asiă i va fi cu putinția a conduce eparchia spre indestulirea si binele comunu!

Prea sănătate parinte Episcop!

Cându la hirotonire in Sabiu, ai binevoit u accentua sarcinile cele multe si grele impreunate cu oficiul episcopal, si adausu totu odata, ca sarcinile aceste ti se inlesnira multu prin constitutiunea bisericesca canonica, restituita prin marele Andrei.

Asă este présântitate, dara sa nu ui-

tâmn, ca mai este inca o sarcina, cea mai grea intre toate, cea mai grea decât totale luate laolaltă, și acăstă este: greutatea cea apesatore a înimii, causată chiar prin implanirea detorintelor. O greutate acăstă, de care nici un barbat de poziție înaltă, iubitorul de adeveru, și nici chiar marele Andrei, nu a fostu sculit. Unu episcopu are „sa invetie, sa mustre, sa spuna adeverulu cu vreme și fără de vreme“ — și acăstă nu tuturor este placut, ba de cele mai multe ori trage ura după sine pentru respectivul. Deie-ti Ddieu părintele, teria înimii, pentru că sa poti purta și acăstă sarcina, — deie-li Ddieu virtute pentru că sa poti purta totă sarcinile archieresci, și astfelui invingându-le deplinu, sa poti pastorii indelunga biserică lui Christos spre marirea lui Ddieu și fericirea clerului și poporului eparchial!

Vorbirea acăstă esențială a parintelui archimandritu și mandataru metropolitanu, carea fu ascultata cu cea mai mare atenție din partea publicului, a cucerit înimile tuturor și a lasat o suvenire nesterasă și dulce pentru totu-déună in Aradu; publicul la ascoltarea acestei vorbirii pre lângă afectele de bucurie au fostu cuprinsu și de afectele înțistării, căci parintele Archimandritu fece pre securu istoricul episcopiei Aradului, care mai multu ne infisișea o icona trista. Parintele archimandritu N. Popa, pâna aci prea putiu cunoscutu înaintea poporului din eparchia Aradului, prin vorbirea sea, a castigat pre deplina simpathie tuturor eparchiilor nostri. Meritele acestui barbat mare in biserică nostra, deca pâna aci nu au fostu recunoscute, astazi este tempul să cindu ele trebue sa fia apreciate după adeverată loru valoare, și avemu firma convicționea că celu putiu biserică nostra i va fi cu recunoștința.

Sfersindu-se vorbirea de introducere a mandatarului metropolitanu, Preșantia Sea dlu Episcopu, din scaunul archiepscu, adresăza urmatorele cuvinte pastorale fiilor sei sufletesci:

In numele Tatului și alui Fiului și alui săntului Duchu!

Cu frică lui Dumnedie, cu credinția și cu dragoste me plecu înaintea provedintiei dumnedieșei, carea după sufragiul clerului și alu poporului eparchiei aradane, prin preșantitul sinodu episcopescu alu provinciei noastre metropolitanane m'a chiamat la scaunul acestă episcopescu, că sa portu jugulu evangeliесcu de a pasce cu cuventul lui Ddieu

scumpătate ritulu și traditionile noastre după adeverată ortodoxie; sa sporim în totă celea bune și de folosu sufletului, după învietitorul evangheliei și după îndrumarea canonelor, ferindu-ne de inoturi, cari aru potă schimbă prototipul sănței noastre bisericii resaritene.

Mulți și grele au fostu totu-déonă sarcinile unui archipastorii; dara mai multe și mai grele suntu ele acum, cându cu reintrarea în viația a instituțiilor vechi canonice, cari prin vîlurile temporilor vitrije erau delaturate, în administrația bisericeșoa se semte mai multu decât ori cându necessitatea, de a se adonă și a se pune în lucrare armonioasă totă puterile spirituale și materiale ale creștinilor, spre a se consolidă nouul nostru Sionu intru folosulu sufletescu alu creștinilor, și spre marirea numelui lui Dumnedie.

Tragenda sămă la sarcinile grele ale unui Archiereu, și punendu-mi în cumpena preamarginile mele poteri: aru trebui sa stau aici de totu vîmito sub pressiunea celor mai incoredate îngrijiri, deca nu a-si ave radimulu poternicu: credința mea în preabunul Dumnedie, a căruia purtare de grigia m'a petrecutu în totă dilele vietiei mele, și deca nu asu ave deplina incredere în maturitatea, în zelulu și în bunavointă clerului și a poporului eparchialu, care e chiamata a me sprigini deadreptulu și prin reprezentanții sei în administrarea trebilor eparchiali.

De mi-aru și lipsi celea-lalte multe indemnori ale ferbinței mele iubiri către clerulu și poporulu eparchiei acestei: insași solenitădile de astădi, concursulu acestă măretiu alu clerului și poporului eparchialu, e de ajunsu spre a face: că în momentulu acestă sa se bucură sufletul in Domnulu, carele m'a imbracatu în vestimentul mantuirei și eu haină veselie m'a imbracatu; carele mi-a datu mie poporu alesu, poporu iubită, cu care se potu lucra în bona intelegeră spre binele sănței noastre bisericii.

Temeiul la prosperarea trebilor noastre bisericesci în nouă stare a lucrărilor este depusu în statutul nostru organicu clăditu pre asiediamintele canonice ale bisericii ortodoxe. Avemu dara primă detorintia sa ni-lo pastrăm bine tesarușul acestă scumpu; sa-lu folosim cu frică lui Dumnedie, în bona contielegere fratiescă; sa lepadânu în biserică lui Christos totă interesele personali, sa ne întruniu totă poterile și sa ne concentrăm totă lucrarea numai spre binele comunu alu societăției noastre, și spre marirea lui Dumnedie.

In vietuirea nostra că creștini adeverati avemu sa remâne totu-déună credinciosi asiediamintelor canonice ale bisericii universali; sa ne pastrăm cu

scumpetate ritulu și traditionile noastre după adeverată ortodoxie; sa sporim în totă celea bune și de folosu sufletului, după învietitorul evangheliei și după îndrumarea canonelor, ferindu-ne de inoturi, cari aru potă schimbă prototipul sănței noastre bisericii resaritene.

Credința noastră cătră Majestatea Sea domnitorului Imperatulu și Regele nostru Franciscu Iosifu I. și cărtă prenaltă casa domnitore habzburgo-lotaringica, o vomu pastră pentru totdeună că pre cea mai frumosă virtute cetățienescă, sciindu forte bine ca autonomia bisericei noastre, pacea din launtru, corelația bune către alte biserici, osiediamintele noastre liberali și totă bonastarea bisericei noastre naționale după Dumnedie avemu de a o multiamai multu animei celei preaparițies a monarhului nostru.

Că patrioti buni trebuie sa simu cu credinția către legile fundamentale ale patriei noastre comune; sa simu cu supunere și ascultare către legile, ce suntu în viață; sa simu loiali facia cu înaltul guvern alu Majestăției Sele ces. regesci și apostolice; sa dâmu posibilă sprințire organelor publice în trebile administrative ale statului; cu concordanția noastră de orice limba seu religiune sa traimu în pace și în dragoste creștină, considerandu-i pre ei că pre deaproapele nostru, pre care Christos ne-a învietiatu sa-lu iubim cu pre noi insine.

Iéra în celea din launtru ale eparchiei noastre avemu sa lucrăm din respozitori spre regularea parochielor, spre dotatiunea cuviință a preotiei și a învietitorilor, dela cari se ascăpta luminașarea poporului; spre reorganisarea instituțiilor noastre de crescere, teologicu și preparandu; spre latirea culturii clerului și a învietitorilor; spre pastrarea caracterului confessionalu alu scolelor noastre poporale și cu totă acestea spre cultură intelectuală și morala a poporului basata pre adeverorile evangheliei.

Fericito me voi semă: deca nu darolu lui Dumnedie și după conlucrarea iubitului cleru și popor eparchialu voi vedea fructele salutare ale archipastoriei mele în progresarea trebilor noastre bisericesci și scolastice, spre edificarea sufletească a poporului; iéra că acăstă sa o potu ajunge, cuventul meu celu dintâi pastoralu, care din scaunul archierescu lu indreptă către iubitul cleru și popor eparchiei mele este: că sa ve rogu iubitilor! sa traiți între voi în iubire fratiescă și în bona contielegere în totă celea folositorie; sa-mi daruiti iubirea și increderea, cu carea sum din partea mea

către voi toti, și prin conlucrare zelosă sa me ajutorati în toti pasii mei, cari i voi intreprinde spre binele eparchiei mele, și preste totu spre folosulu sănței noastre bisericii.

Darul Domnului nostru Isusu Christosu, și dragostea lui Dumnedie Tatului, și impreunarea Sântului Duchu sa fia cu voi cu toti!

Iéra Tu Preaevuiose și Preavenerate Parinte Archimandrite, Mandataru alu Preșantitului stăpân, Archiepiscopu și Metropolitu alu nostru! du Escalentei Sele aceluiași metropolitu alu nostru moltișmirile mele ferbinte pentru parintescă îngrijire și pentru multele ostenele, cole-a avut la îndeplinirea acestui sănum episcopescu, și primese și Preacuviosia Tea pentru ostenele avute în acăstă misiune multiamită-mi cordială.

Dupa sănătă liturgia, la care a pontificat Preașantia Sea dlu Episcopu, numerose deputații din totă parte, se presentara în sală rezidenției episcopesci, depunendu omagiele de supunere fișca archipastorului loru sufletescu și felicitările cordiale pentru înaltarea Preașantiei Sele la treptă de archiereu; între care nu potem a nu aminti cu deosebire tractul protopresbiteralu alu Siriei, în frunte cu demnoului seu protopresbiteru Georgiu Vasiliu, mai departe comunitatea Covasintiu în frunte cu zelosulu seu notariu Iosifu Codreanu, și reprezentanții dela Oradea-mare, care presentara iubitului parintele archipastorii nou, donuri prețioase, că dovedea eclatanta despre fișea loru iubire și devotamentu. Apoi au urmatu unu prândio stralucit la care au fostu aproape 200 persoane în două despartimente. De sine se intielege, că la astă ocasiune n'au lipsit nici toastele, între care merita a se aminti cu preferință, toastele Prea Sântiei Sele parintelui episcopu pentru Majestățile Sele Regele, Regină și casă domnitore; pentru Esculentia Sea parintele Archiepiscopu și Metropolitu; pentru guvernul tieri, ostașimea regulata și operatorii de tiéra; mai departe toastulu rostitu cu multa elocinția a mandatarului metropolitanu, pentru sanetatea parintelui episcopu Mironu Romanu, toastulu dlu I. P. Desseanu întra sanetatea parintelui mandataru metropolitanu, în care trecutulu să meritile bine-meritatului nostru demnariu bisericescu cu celea mai vîz trasuri fusera delineate; au mai toastatu protopresbiterulu Constantin Gurbanu, apoi Mihaiu Sturză și a. și a.

Si cu acăstă festivitate s'a incheiatu și actul introducerii faptice a Preașantiei

Com a disu acăstă, apuca iute coifol si pléca numai decât la câmpulu de bataia. Teneră-i femeia lu petrece cu ochii plangendu și plina de întristare.

Petra - Petrescu.

Mórtea lui Agassiz.

Estragemu din „Délats“ urmatoreia notită biografică asupră marelui naturalist Agassiz.

Noutatea telegrafică care anunță mórtea lui Agassiz, este din nefericire confirmată. Celebrul naturalistu s'a stinsu la 14 Decembrie în patria sea adoptiva, în statul unit. De origine řeșteană că dela Rîre, perduț inca pentru știință, Agassiz s'a nascutu la 1807, la Orbe in cantonul Vaud. Parintele seu, sermanu preot de satu protestant, lu trimise la școlă publică de Bienne, învietitorii sei semindu spiritul precopit alu copilului ii capatara unu locu la gimnasiul acescui orasius. Copilul crescendo, areta mari dispozitioni pentru studiul științelor naturale, elu facu medicină la Zurich, urmă învietitorile medicale la Heidelberg și in urma la Munich, unde asculă și lectiunile lui Schelling.

Parisulu atunci era în totă gloria sa scientifică. Reputația lui Cuvier atragea in Franța unu mare număr de junii învietitori. Agassiz, nu de multu primiu doctoru, capeta dela Christeratu, unu amicu alu tatului seu, banii trebuitori, spre a face o călătorie in Franța. Elu

FOIȘIÓRA.

Resbelulu trojanu,

(Pre la anulu 1200 n. de Christosu)

dupa Grube.

VII. Hectoru și Andromache.

Pre cindu scomotulu bataliei urlă cu atâlă furōre înaintea murilor Troiei, Hectoru alergă indereptu în cetate sa indemne pre mama-sea Hectoru, că prin votu serbatorescu sa impace pre manioasă Minerva, că nu cumva Achille cu putere supra-omenesca sa iesa invingitoru. Vră totu odata că mai înainte de a reintorce la luptă scomotosa, sa-si veda sociă, copilulu și domesticii. Femeia inse nu era acasa; i se spouse, ca audiendu, ea susține trojanii și ca invingerea se pléca pre partea grecilor, parasí ingrijită casă și se suí pre unu turnu. Ingrigită a trebuitu sa duca copilul după densă.

Hectoru acum într-o clipă percurse strădele Troiei indereptu. Cindu ajunse la porța skāana, l'u intempina sociă sea Andromache, care asemenea venea cu pasi iuti; servitorea, urmandu-o, purtă la bratia pre Astynace, baiatulu minorénu, frumosu ca o stea. Tatulu și priviă copilul iubitul cu ono surisul linu; Andromache inse se apropia plangendu de densu, i stringe mâna cu delicateția și-l agrăsesce:

„Infricosate omule, de sigura te omora odată curagiul teu și tu nu te induri nici de baietelulu astu micu nici de nefericita ta femeia, carea acusi va deveni o vedova. Decât sa te perdu pre tine, mai bine aru fi sa descindu eu mai intâi in iadu. Pre tata-meu l'a ucisu Achille, pre mama-me a strapons'o arculu Dianei, pre cei siepte frați inca mi-a omorit fioului Peleu; fără tine n'amu nici o mangaiere, scumpulu meu Hectoru! tu mi esci tata, mama și frate. De aceea aibi indurare de mine, remani aici pre turnu, nu-ți face baiatulu orfanu și femeia vedova! Postleza-li armata colo lângă delutiu cu smochini, murul acolo nu e scutit; luptaci cei mai puternici, ambii Ajaci, Atrideanii (Menelaus și Agamemnon) Idomeneu și Diomede de trei ori si-au indreptat asaltulu spre partea aceea pote, séu uno profetu le-a desco- perit ușor acăstă, séu ca i-a indemnătu anima propria.“

Hectoru i respondere plinu de iubire: „Si pre mine me supera acăstă totă, scumpă mea! Dara eu a-si trebui sa me rusinez de ómenii și de femeile Troiei, cindu a-si privi luptă de aici din deșertare cu lasitate și debelatu. Ba, anima mea me rapescă sa me luptu între sîrurile cele din frunte. Adeverat, ca-mi spune cine-va în sufletulu meu: odinioara veni-va diu's, cindu va oadă sănătă ceate Ilion și cu densă Priamu impreuna cu totu poporulu seu; dureres mea inse pentru frați și pentru poporu nu e atâtă

de emara, că aceea, cindu femeia lui Hectoru s'ară duce în prinsorio, cindu aru siede in Argosu la resboiu (stativ), aru cără apa, și ómenii s'ară uită cu compatimire asupră plangetorei și aru dice: „Astă a fostu soci'a lui Hectoru.“

Astfelui vorbi barbatulu curiosu și intinse mânilă după copilasiu. Dara baiatulu strigandu se alipi de sinulu crescentorei, căci se temea de coiful de arama, și de cod'a de colu, ce falșaiă inspaimantatoru. Parintele privi acum suridieondu, copilasiul și mum'a-i gingasia, și luă înse coiful scăpiciosu de pre capu, lu puse josu, și saruta copilul iubitul și-l legăna pre bratii. Apoi intorsu spre ceriu se rugă astfelui:

„Joe și voi Dieilor! concedeti, că copilasiul acestă sa fie asemenea tatului meu, sa stee în fruntea poporului trojanu; concedeti sa fie puternicu in Troja, și cindu odinioara se va întorce din luptă sa dică ómenii: „Feciorulu e mai vîtezo și decât tatulu-șeu.“

Dicendu acăstei dete copilulu in bratia maica-sea, care soridiendu en lacrimi lo strinse la sinu. Hectoru plinu de durere sufletească, o atinse cu mâna și i dise: „biata femeia, nu te superă tare în anima ta, fără voi a dieilor nu me va pute ucidă nimenea, de sărăcia sea inse nă scapatu nici ono muritoru. Reintorce-te deci acasa la resboiu și la fusa și comanda femeilor tele, barbatulu inse trebue sa mărgă afara la luptă și sa invingă séu sa móra.“

Sele episcopului Mironu Romanu, cărni'a din *inima curata i urâmu*: că bunulu Ddieu sa ni-lu tienă spre binele bisericiei și alu națiunie nôstre "in pace, intregu, cinstiu, sanatosu, intru dile indelungate dreptu indreptându cuventul adeverului;" să sia facia luminătoare a bisericiei, icôna via de viția creștina evangelică, parinte adeveratul alu poporului, aforatoriu neobositu și intieleptu alu drepturilor lui, anghira tare și nemisata în midilocul multelor tempestări amenintătoare ale acelei poporu din care s'a nasoutu, între care a crescutu și prin care devină alesu de archipastoria.

Cetimur în „Independentia belgica“ dela 15 Februarie:

"In Ungaria, partidul naționala, mare partita a majorităției, care pără nu-mele ilustrului seu creatoru Franciscu Deák, este pre deplinu in disoluție. Gratia energiei și inaltei autorități a siefului seu, de căndu cu pactul austro-ungaru, ea si-a sciotu mantinere fieră pre o cale regulată, dura astăzi, căndu d. Deak e silitu de versta și sanetale e se retrage de pre scenă politica, acesta majoritatea sa semte in nepotintia de a realisa marile reforme ce concepuse, si merge in voiă intemplieri. Ea canta a se scăta de speranța formării unui ministeriu de coalitione, compusu de nobilitățile principalelor partite ce suntu reprezentate in dietă magiara."

"Corespondintele nostru din Pest'a cred că aceasta combinare nu este posibilă decât căndu s'ar face sub auspiciile lui Szlávy, siefulu cabinetului actual; dura reesi-va sa impacă tendințele și opinioanele diametralmente opuse ale stângiei, fără dnii Tisza și Ghyczy, ale conservatorilor cari urmăria drapelul lui Sennyey, ale utilitarilor că dd. Lonyay și Gorove, vechi ministrui restaurati de majoritate? Singurul midiloc de a est din acestu impas, după corespondintele nostru din Pest'a, aru fi o reformă electorală."

Resultatul alegerilor pentru parlamentul englez, cunoscute până la 14 Februarie, este celu urmatoriu: 638, din cari: 344 conservatori și 294 liberali. Conservatorii au castigat până acum: 95 locuri și au perduț 36; prin urmare in realitate ei au castigat 59 locuri. Mai suntu a se face inca 20 alegeri. D. Disraeli a fostu alesu la Buckinghamshire.

Constitutiunea federală a Elveției

supusa la votul poporului in dia'a de 19 curinte.

Circulariu

comitetul națiunii sasești către cele 11 oficiale cercuiali referitoriu la întreprinderea restauratiunei.

Dupa căm s'a potutu convirge inclitu magistratu din emisele de pâna acum și eu deosebire din celu din urma dñ 26 Sept. an. tr. Nr. 1197, suplinirea și alegerea reprezentantilor comunali și cercuiali in sensulu statutului provisoriu din 1869 (§ 7 și 9), precum și restauratiunea oficialelor comunali in sate și opide nu s'a potutu pune in lucrare fără pre-labilă aprobată mai inalta.

Acum inse Escoletentia Sea dlo ministru de interne prin inaltul seu emis din 21 Ianuariu Nr. 1156/874 a aprobatu suplinirea reprezentantelor comunali și alegerea nouă a membrilor pentru adunările scaunali precum și alegerea nouă a oratorilor și oficialelor comunali in comunele satelor și opidelor pre intregu teritoriu fundului regiu, pre baza statutului provisoriu susu memoratu și a listelor electorale din 1869, cari suntu a se rectifică după cum e prescris, cu acea restrinție ince, ca funcțiunea acelor a are sa dureze numai pâna la regolarea legală a referintelor municipali in fund. regiu.

Pre temeiul acestei inalte disposiții demandu institutului magistratu, sa incépe și execuție indata și cu tota energia lucrările pregătitoare pentru suplinire și alegere punendu mai intâi in lucrare rectificarea listelor de alegere din 1869 pre temeiul consimnării de contributiune din 1873, după acăstă reclamatiune, mai departe alegările reprezentantilor comunei și ai scaunului și in urma alegerea oratorilor, precum și a oficialelor in sate și opide după prescrișile instructiunii, spre care scopu sa transmitu aici consimnării pentru listele electorale și reclamatiuni cu acea adangere, ca in casu de lipsa se vorbă tramite și mai multe blanchete impreuna cu certificatelor alegatorilor cătu de curendu.

Ocupatiunile de primăvara in campu eu respectu la economi intetiescă execuțarea acestor dispozitii și de acea sa se pună in lucrare indata; control' mea nu e de lipsa, fiindu ca execuțarea practica a acestor dispozitii in 1869/70 m'au convinsu despre descurgerea lui a acestor peractări.

Se recomanda deci urmatoreea procedură și se potu face aceste abateri dela determinatiune instructiunii:

In comisiunile de conscriptiune la sate potu figura că conducători inspec-

torii și că consemnatori notarii comunali, acesti a impreuna cu trei asesori pre care i va alege comunitatea potu compune inainte listele electorale pâna ce va sosi inspectorul.

In sensulu §§ 8 și 15 din instructiune se determină cu privire la alegerea corporilor reprezentative, ca numerul membrilor din comunitate statutoriu in anul 1869 sau 1870 in intelepsu §§ 6 și 9 din statutului provisoriu, precum și membrii adunărilor scaunali e in general a se tine și acum și o determinație nouă sa se facă numai pentru acele locuri, unde numerul membrilor din comuna, cari solvescă contributiunea prescrisă in § 4 din statutului provisoriu, s'a schimbă esențialmente.

Raportarea și prezentarea actelor conformu dispusetiunei § 8 din instructiune către comitetul are a se margini la casurile din urma și afara de acesta inca la acele acte de conscriptiune in cetăți sau locuri pretoriale, in cari numerul reprezentantilor cercuiali alegândi abia la urma se potă statori. In töte cele-lalte comune, unde nu obvinu schimbări esențiale in membri cari solvescă contributiune, sa se începe după indreptarea listelor electorale prin oficialelor cercuiali numai decât suplinirea reprezentantiei comunali in intelepsu § 7 din stat. prov. după esortările a duorū tertialități diu membri, facendo-se alegere nouă in locul acestor două tertialități esite afara prin sortitura, și adeca astu-feliu, că la totu casulu o tertialitate plina din membrii comunității alesi in 1869 sau 1870 sa remâna și mai departe in comunitate, și locurile devenite vacante prin morțea sau resignația unor membre sa se compute in cele două tertialități ce se voru scote afara prin sortitura. Totu-o data sa se facă in intelepsu § 9 din stat. prov. și după § 15 din instructiune alegere nouă pentru membri din adunarea scaunala.

Mai departe imputernicește pre primariele jurisdicțiilor a tramite pentru alegerea membrilor suplinitorii amintiti in §§ 9, 16 și 18 din instructiune, inspectori resp. spre a conduce alegerea și constituirea reprezentantilor comunali, — inse nu și pentru conduceerea alegatorilor in cetăți și locurile pretoriale — și după constituirea reprezentantiei comunali inspectorii au sa facă alegerea oficialelor comunei și ai opidului, precum și a jură pre cei alesi conformu § 20 din instructiune.

De altmintrea vinu a se observă cu acuratetă töte determinatiunile din statutul provisoriu, precum și indigilitările emiselor circulariu publicate pâna acum

impreuna cu cele 10 puncte decorative date presidielor la instructiune, incănu voro suferi vre-o schimbare prin cerculariu de fată. Intre acestea accentuindu mai cu deosebire termenele de 8 dile pentru reclamatiuni contră conscriptiunilor de alegere și pentru recursu contră rezolvirilor eventuali asupră astorii-feliu de reclamatiuni, precum și conserierea tuturor membrilor din comunitate și reprezentantii sea scaunala.

Notarii comunali, precum și oficiai de tehnica și sănătate in comune și opide și oficiai cetățenesoi, nu se atingu prin alegările acestea.

Alegările sa se terminedie la töta intemplarea pâna la jumătatea lunii Martiu (nou) și asupră decurgerei acestor pîractări sa mi se trimita raportul totu la 14 dle Comitele naționale sasești.

Cuventarea contelui Moltke marșalului germanu.

rostita in siedintia parlamentului germanu in 16 Februarie asupră legii militare.

Eu inainte de töte a-si alrage atentia dyostre asupră impregurării, ea indată la § celu dintâi alu proiectului de lege ce ne sta inainte, se va nasce intrebarea, ca ore Germania va avea sa pără in viitoru sarcinile cele grele, cari suntu conditionate de o presentia de pace de 401 milii fectori.

Domnilor! aci se tractă de reprezentanța internă și externă, de ale tieriei.

Fia-care guvern va trebuia sa intrebuindie veniturile sele pentru recerintele cele indispensabile pre töte terenurile vietiei de statu, inainte de a se gândi la crutiști, amortisitori de datorii și în fine la emisa in privința contributiunii. Recerintă cea dintâi inse a unui statu este că elu sa există, sa vădă existenția sea securată in afara. In launtru este sentit prin lege, dreptu și libertatea senguraticilor, in afara, statu de statu numai prin potere.

Unui tribunalu alu dreptului international, deca aru există unul, i-ar lipsi tota-deună poterea executiva și sentințile sele tetu-si aru trebuia sa se supuna decisiunilor de pre cîmpulu de resbilo. Statori mici se potu lasa in speranța neutralităției și pre garanția internationale; unu statu mare există numai prin sine insusi și din poterea sea propria, implineșce scopul existenței sele numai atunci deca este decisă si pre-

su recomandatul lui Cuvier pre care nu-lu parasi pâna la moarte deca pâna in 1832. E probabilu ca deca Cuvier aru fi mai traitu, Agassiz aru fi remasă pentru totu-dună in Francia. Inturnându-se la Munich se legă cu Martins și Spix. In 1836, publica descrierea a 116 de judecături culese in Brazilia de către Spix. In aceasta din urma carte elu facă cunoșcutu clasicarea pescilor, clasificarea sustinuta de atunci. In 1839, Agassiz fu numit profesor de istoria naturală la Academia de Neuchatel. D. I. de Humboldt, ministru obincinuitu alu liberalităților regelui Prusiei, facă sa se tramita invenția doctoru alu Svitieri romande sumă necesă pentru publicarea marelui seu opus asupră pescilor fosili. Totu in acelasi tempu Agassiz publică istoria naturală a pescilor din apele dulci a Europei centrale, in colaborare cu Vogt, din Universitatea Genevei, unu studiu asupră moluscilor fosile, o monografie a principalelor osilef a vechiului Grés rosu etc.

Totu la acea epoca, unu compatriotul lui Agassiz, Charpentier, atrasa atenția lumei asupră străilor (les stries) ce se vedea pre unele stânci. Agassiz intelese să iosemnatea observările lui Charpentier. Se găsesc stânci imense in terimuriile cari nu au nici o analogie cu constitutiunea loru. De unde vinu aceste? Cum se află ele depuse stâtu de adencu in straturile loru? Agassiz era de parere ca aceste stânci au fostu aduse de

către ghiatiusiurile (la Glacies) care odi-nioră se rostogolise de pre inaltimile Alpilor in câmpii Stricile obverseate pre stânci insemnau urmele chiaru a ghiatiei in miscarea loru de coborire. Aceasta opinione era pentru tempul acelui, o concepție foarte iudrasnătă a naturalistului din Neuchatel și cu statu mai multu ca spre a sprințini parerea acăstă trebuie sa se admite ipoteza recelei globului care aru fi precedat in data periodă actuală a creației. Obiectările și criticele curgenă contră lui Agassiz. Elu respunse prin esplorarea neconvenită in cursu de mai multi ani, a Alpilor. Elu stresă proba intre proba și studiile sele asupră ghiatiusiurilor voru rămâne unul din cele mai frumosse monumente de geologi acon-tempurana.

Suntu acum diece ani, de căndu inca se vedea o stenă enormă deasupră ghiatiusiului de pre Aar, cunoscută sub numele de „Otelul Neuchatelezilor“ pentru ca Agassiz și compatriotii sei o alese că nou adepotu in tempula escursiunilor loru. Aceasta pétra avu numeroase inscripții sapate de către turisti, ea se coborise către finea secolului din urmă, de pre inaltimile de Schreckhorn, ea urmă ghiatiusiul, și după mesurile luate, suntu acum două-dieci de ani, ea trebuia să se colțe precisă pentru totu-dună pre cîstele morenei frontale in 1873. Pétra s'a sferamatu in bucati multu inaintea acestei date.

Celebritatea sosise pentru Agassiz. Nepotendus susțină gloria sea, se otari cu parere de reu a primit catedra de Zoologie ce i se oferă la New Cambridge, aproape de Bostonu. Scientia dispune in Americă de medilice de actione necunoscute in Europa; se pusera la dispozitie lui Agassiz medilice considerabile. Invitații de acolo și disputau onoarea de a fi colaboratori. Dupa doi ani, muzeul de New-Cambridge, cuprinde că ichtiologia, cea mai frumoșă colecție din lume. Invitatul profesor arătă dorință de a studia tierurile cîstelor Brasiliei. O societate particulară se constitui în cîteva dile dandu lui Agassiz medilicele de a urmări călătoriile sele de esplorare. Se scie ca, in anul din urma, unu americanu avutu pusese la dispozitie lui Agassiz o insulă întrăga pentru facerea unei grădini zoologice. Numai America este in stare a dă asemene exemplu! și numai Francia este care nu le urmădia, nici macar de departe.

In 1839 Agassiz fu alesu membru corespondentu a institutului, și nu de multu asociat strainu. In 1859 guvernul francez i propuse aatedra lui Dorbigny la Muzeum; acăstă propunere fu reînalta la 1867. Intregu budgetul instructiunii superioare nu atinge in Francia somele pre care una simplu particularu dă lui Agassiz pentru lucrările sele. Elu nu primi in interesulu scientiei și cu dreptu covento. Agassiz era simplu in primire

precum și vîția sea, era ingaduitoru cu incepatorii, stabilo cu invetării, de statu medilice vigurosu, elu suferea osioru oboselă esplorarilor. Espriminea obicită a feliei sele era cordialitate și veselie.

Lectiile și alocuțiunile sele erau pururea improvizate, vorbea lesniciosu și pironea pre auditorii sei cu farmecul cuvenită sele. Perseverantia și vointă sea erau acum proverbiale. Elu servea prascintia nu că unu adeptu zelosu dă și entuziasstu, atragendu astu-feliu pre avutii particulari, a căroră ajutorie materiale ii erau necesare spre a-si ajunge scopulu. Se dice ca intr'o di unu neguțitoru caută a si-lu asociat într'o întreprindere in care cunoștințele sele speciale trebuie să fie remunerate galantonește. — Poti castiga multu și dice neguțitorul spre a lu induplecă. N'amo tempu de a castiga bani, respunse omulu scientiei, și se întunca la cercetările sele scientifice.

Se datorește inca lui Agassiz o Zoologie generală, și o biografie zoologică in 4 volume. Sunto acum căteva luni, Agassiz adresa Academiei scientielor unu nou studiu asupră echinodermilor. Elu a lucratu pâna in momentele sele din urma, și murî facendu programă nouelor cercetări și in töta deplinătatea celebritathei sele. Perdere sea este pentru scientia și pentru filosofia naturală, ună din cele mai durerose perderi a tempului acestuia.

titu a-si sustiné esistinti'a, libertatea si dreptulu seu, si o tiéra a o lasá desarmata, aru si crim'a cea mai mare a regimului seu (aplause in drépt'a).

Dorint'a de a crutiá din sumele cele mari, cari se sperédia pre sia-care anu pentru militie, dorint'a de ai usurá de acestea pre contributii, séu de ale intrebuintiá spre scopuri departe, la tóta intemplarea este un'a din dorintiele cele mai juste. Cine nu s'aru alaturá lângă densa? Cine nu-si imaginédia prea bucuruso bunatátile, utilulu si frumosulu, ce aru poté resultá din tresele; insa cu tóte acestea nu este iertatua sa uitámu, ca crutiárile dñtr'unu firu lungu de ani de pace se potu perde intr'unu anu de resbelu. (tóte adeverate) Ve aducu amintie numai de ceea ce au costatui tiér'a dupa un'a campania nenorocósa din periodul dela 1808—1812. Acesti'a erau ani de pace, erau ani, in cari statul de presența alu ermatei era asiá de micu, tempulu de servitii asiá de scurtu, cum adeca numai se potu cere unde-va si toto-si imperatulu Napoleonu a pototu sa se laude ca a scosu o miliardu din Prus-si'a cea mica si seraca de pre atuncea. Amu crutiatu, pentru ca ni-a cautato, fata cu armat'a nostra si amu platit u de dieci de ori mai multu pentru un'a straina. De altmirele nu trebuie sa scapamu din vedere, ca regimul mai cu séma in anii cei mai din urma pre lângă spesele militare, in modu multiamitoriu a posu ia dispusetiune sume forte insemnante si pen-tru scopuri de pace, aceleia inse nu au ajunsu, de tóte părțile se mai cero, si trebuie sa se céra mai multu si de aceea tocmai suntu de parere, ca preste totu la noi inca n'au ajunsu lucrurile asiá de parte, incătu sa se potu recomandá imputienarea contributiunei. Eu suntu de parere ca fia-care si celu mai de josu se contribuie ce-va pentru statu, si déca aru fi numai că sa nu uite, ca esista unu statu, care ingrigesc de elu si pre care de alta parte este chiamato a lu aperá. Pentru ca este constatatu prin esperintia, ca bunatátile, ce le primesce omulu in daru nu suntu nici odata apretiuite, fia ele si cele mai mari.

Cum sa renuncia statul dela veniturile sole, cându elu are inca atât'a de facutu pre tóte terenurile? Ve voiu numi numai unulo, celu alu scólei, pentru ca scól'a este punctulu unde trebuie asiediatu lastariulo, deo voimu sa ne scutim de periculi, cari amenintia cu atacu din afara si din laontru, din disuinctie socialistice si comunistic, — periculi, cari se potu delaturá numai prin ameliorari sociale, prin cultura mai mare si mai generalisata. (Aplauso)

Scól'a, domnilor, nu primesce tene-rimea intréga in sine si petrece pre majoritatea acelie'a numai relativu o particica scurta pre drumulu vietiei. Inse spre norocire, la noi, unde incéta instructiunea că atare, numai decătu vine educatiunea si nici o natu-ne nu s'au bucuratu pâna acum in intregitatea ei de o educatiune, cum se bucura a nostra prin inarmarea gene-rala. (Aprobári)

S'a disu, ca invetiatoriulu a castigatu bataile nostre. Omulu insa prin aceea ca scie inca nu a sositu la acelu punctu, pentru că elu sa fia gal'a a-si pune viéti'a pentru o ideia, pentru imprimirea dorintiei pentru onórea patriei; spre asiá ce-va se recere educatiunea intréga a omului. Nu invetiatoriulu, ci educatoriulu, statul, au castigatu bataile nostre, statul, carele suntu acum siese-dieci de ani de cându a educatui natu-ne si o facutu robusta in corp, vie eu spiritul, o a edatui la ordine si punctuositate, la fidelitate si ascultare, la iubire de patria si barbatia. Dvóstra nu ve poteti lipsi de armata, si adeca in deplin'a ei potere, nici in launtru pentru educarea natu-nei. Cum va fi insa in afara? Se poté, ca o generatione mai tardia si mai norocósa, pentru carea noi portámu inainte sarcinile, va poté sperá, a scapá de starea unei pâci inarmate, carea apesa acum statu de demultu Europ'a. Noux, credu eu, nu ni se deschidu astu-feliu de

prospecie. Unú evenementu mare de insemnata istorica, cum este restaurarea imperiului germanu nu se poate indeplini intr'unu tempu scurtu.

(Va urmá)

Romania

Bucuresci, 7/19 Fauru.

Natiunea româna, isbita in tempii din urma prin perderea unoru fiu si ei din cei mai scumpi, suferă acum, cu mai totu atât'a dorere, si perderea unui fiu adoptivu; elu a ilustrat Romani'a in operele sele neperitóre, si a imbracisat'o atât de multu cu iubirea marelui seu susfletu, incătu ea i dise: vino, te asediui printre cei mai alesi fi ai mei. Astu-feliu Adunarea nationala a Romaniei proclamă de cetatién româno pre ilustrul Michel et, care la 10 Februaru currentu incetă din viéti'a trupésca, spre a viajă pentru eternitate in memor'a omenirei intregi, si in susfletulu reconoscatoriu alu nationei române.

Michelet avu o mórtă démna de densulu.

Proudhon a disu in capitululu seu despre mórtă: „spune-mi mórtea unui omu, si-ti voiu spune intrég'a lui viéti'a“

Michelet mori de o bôla de anima, ce-lu isbi in 1870, in facia ingrozito-riului tablou alu nenorocirilor Franciei.

Acésta mórtă era dara copilulu in-tregei lui vietii; era angerulu crescutu in adencimile nobilului seu susfletu, si care in fine i dise: destula betrânulu meu! viéti'a tea de siepte dieci si doi de ani este plina printro munca necur-mata, pentru inaintarea omenirei si pentru radicare patriei, printro iubire profunda de totu ce e bunu, de totu ce e frumosu; s'a impluita mesur'a acestei vietii, prin nedefinitulu semtiementu de iubire si de dorere ce ai incercat in facia nefericirilor patriei; destula munca a corpului, destula munca a susfletului; sa trecemu in repausul eternu, căci siepte-dieci si doi de ani de o asemenea viéti'a stau in cumpena cu viéti'a eterna a omenirei.

Michelet istorianu profundu si filosofo petrunese susfletulu Franciei din tóte epocele, si printr'onu efectu firescu alu stu-diul istoriei patriei asupr'a caractereloru nobile si semtiétre, semtiementulu instinctivu alu iobirei de tiéra se marise in an'm'a lui, dupa cum in cugetarea-i bogata se gramadeau comorile de cuno-scentie istorice. Cătu de grea trebui dara sa devina acésta anima in grozavulu supliciu din 1870! Intr'ens'a se svercoleau dorerile natiunei intregi. Ea nu potu resiste, si ilustrul Michel, abatutu de suferintie, pleca spre mormentulu, care se inchise asupra-i la 10 Februaru currentu.

„Rom.“

Raportu comercial.

Sabiu 24 Fauru n. Grâu 7 fl. 60 xr. frumosu, 7 fl. 33 xr. mestecatu, 7 fl. 7 xr. calit. infer.; secar'a 4 fl. 93 xr. pâna 4 fl. 67; orzu — — ; ovesu 1 fl. 87 pâna 1 fl. 60 xr.; curcuruzu (porumbu) 3 fl. 87 xr.; carto 2 fl. 13 xr. galét'a austriaca.

Fârnița buna 14 fl.; de franele 12 fl.; de pâne alba 11 fl. pâne de casa 10 fl. maj'a. Linie 24 xr., mazarea 24 xr., Fasolea 18 xr., malafală 16 xr. cup'a. Fenu legatu 1 fl. 45, nelegatu 1 fl. 10 xr., paie lungi 80 xr., scurte 70 xr., maj'a.

Lemne de focu 7—9 fl. stang. anstr. Carnea de vita 20 cr. p., de porcu 26 xr. Unsórea 75 xr. pâna la 1 fl. cup'a.

Bud'a-Pest'a 21 Fauru. Cereale. Grâu s'a vendutu tota septamán'a putiu. In dilele prime s'a incheiatu cumparaturi cu pretiuri din septamán'a pre-mergatória; grâu alesu in cantitati mai mici s'a pluitu cu cete 5—10 xr. mai bine. Déca intrau si mormile la negotiu pretiuri se ureau; tienera loru reser-vata tiene si pretiuri in locu. Cu tóte acesten s'a vendutu 80,000 maj'i marfa indigena si 40,000 maj'i marfa strana pre lângă notiti'a cea mai inalta. Ter-minii fâră negotiu, pretiu nominalu 8 fl. 10 xr. — Secar'a s'a cantatui mai bine. S'a vendutu 8000 galete (mici) marfa interna si 5000 galitiana pre lângă o urcăre de pretiu de 5—10 xr. mai multu, că in septamán'a premergatória. — Orzu este putiu in piatia si de aceea nu s'a putut petrece mai multu de 10,000 galete austriace; pretiu se urea pre fia-care di. In termini: orzu romanescu pre primavera, la incepitul septamán'e 3 fl. 68 xr. Ovesulu pre lângă cautare de midilociu si a tienutu pretiul de 2 fl. 25 xr.—2 fl. 27 1/2 xr. 50 punti. — Curcuruzu intrandu putiu in piatia s'a cantatui pâna cătra finea septamán'e bine si s'a pluitu eu 3—5 xr. mai scumpu; la finea septamán'e s'a mai imputueniatu cautarea si pretiurile la cari ajunsese de 4 fl. 70—4 fl. 75 xr. abia se mai capetau. S'a vendutu circa 1200 maj'i in termini negotiu slabu, curcuruzu banatianu la incepitul septamán'e 4 fl. 98 xr. s'a coborit u 4 fl. 92—4 fl. 93 xr., romaneseu la incepitul cu 4 fl. 84 s'a coborit u 4 fl. 82 xr., cucu-

ruze de Bacic'a pre primavera s'a incheiatu negoție cu 4 fl. 75 xr. maj'a vamale, la finea septamán'e abia se mai tieșe la 4 fl. 70 xr.

Legumile au avutu cautare putienă. Pentru tempul deschideri avutu navigatiunei pre dunare s'a notatua fasolea cu 6 fl.—6 fl. 25 xr., linie cu 6 fl. 50 xr. — Mazari-pâna la 8 fl., mazarea 6 fl.—6 fl. 50 xr. — Mazari-chi'a de semintea 4 fl. 50—4 fl. 75 xr., semintea de cânepa 4 fl. 25—4 fl. 50 xr., pr. 60 punti vienesi, chinuliu de câmpu 17—18 fl. galét'a austriaca. — Cartofii 2 fl. 75 xr. maj'a vienesi.

Lâna a avutu cautare neînsemnată, abia s'a vendutu 60 maj'i de tunsură prima a 419 fl. Lâna spalata s'a vendutu circu 80 maj'i calitate mijlocia cu pretiu de 150—160 fl. Lâna bună in se cautare si se vinde usioru.

Porci de tiéra de 240—350 p. 35—36 xr., arciocisi 34 1/2—35 1/2 xr., marfa de sportu 37 xr. Statului efectivu alu piatia in 21 Fauru 30.450 capete. Au incurzu din Ungaria inferiora 2510, din Transilvania 540, din România 960, dela tiéra 250, pre drumulu de feru ung. ali stat. 1980, laolata 6240 capete. S'a manatu: spre Ungaria superioara 100, Viena 3120, Praga 150, preste Bodenbach la Dresda 440, consu-mulu din locu 1530 laolata 5340, remanu in piatia 31.350 capete. — Vite cornute au intratu 601 capete; s'a manatu 139 si pre drumulu de feru ung. ali stat. 280 capete. Pretiul 25—28 xr. p. marfa via fâra de contributiunea de consumu.

Unsórea de porc se suie in pretiu. Marfa locale 42—43 fl. fâra 44—45 fl. cu bute in totu, cea americana 33 1/2—35 fl.; marfa dela tiéra Lipsescu.

Slanu'a 34 fl. 75—35 fl. 50 xr. marfa dela tiéra, vechia de anu 32—33 fl., din locu 37—38 fl., afumata 39—41 fl.

Seuza stă neschimbatu cu 26—27 fl.

Prune s'a vendutu marfa bosniaca in buti 23 5/8 fl. maj'a; marfa serbescă conditiunata a 22.50 fl. in saci.

Pétri'a de vine vine putienă in piatia. Marfa su-periora se cauta bine cu 33 fl., mai mijlocia cu 30—31 fl. inferiora nu se cauta.

Burs'a de Vien'a.

Din 17/24 Februaru 1874.

Metalicele 5%, 69 85
Imprumutul nationalu 5% (argintu) 74 25
Imprumutul de statu din 1860 ... 104 25

Actiuni de banca	978
Actiuni de creditu	242 50
London	14 50
Obligationi de desdaunare Unguresci	75
" " " Temisiorene	75
" " " Ardeleanesci	75 50
Argintu	105
Galbinu	—
Napoleonu d'auru (poli)	8 91

ad Nr. 24 1874.

Concursu.

Devenindu parochia de class'a a III-a Mesentea protopresbiteratulu gr. or. alu Albei-Iuliei vacanta, prin acest'a se scrie concursu pâna in 28 Febr. a. c.

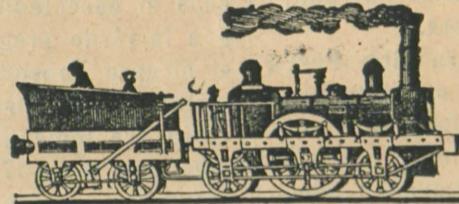
1. Venitele stolari indatiate.
2. Aratura si fenati, impreuna cu gradina si cimitirul 12 jugere.
3. Casa parochiale nouă.
4. Dela 55 familii căte o fereala cucuruzu, si o dl de lucru.

Doritori de a ocupă acesta parochia, au sa-si asternă suplicele loru instruite cu documentele recerute de prescrisele „statutului organicu“ la subsrisul pâna in terminul susu idigitatu.

Alba-Iulia 31 Ianuar. 1874.

In contilegere cu comitetulu parochialu.

Alessandru Tordosianu, (1—3) protopresbit. gr. or.

Drumulu de feru unguresc oriental.

Lini'a principale Oradea—Brasiovu.

Statiuni	Trenu de persone.		Trenu mestecatu.	
	Nr. 1. Sosesc. óra m.	Pléca. óra m.	Nr. 5. Sosesc. óra m.	Pléca. óra m.
Oradea-mare	Dupa m.	5 7	Diminet.	6 18
F. Vásárhely	5 25	5 26	6 43	6 45
Mező-Telegd	5 51	5 53	7 21	7 33
Elesd	6 13	6 15	8 2	8 12
Rév	6 41	6 46	8 47	9 7
Bratka	7 13	7 15	9 45	9 50
Buci'a	7 35	7 37	10 16	10 21
Ciuci'a	7 58	8 6	10 49	11 19
Mallomszeg stă	8 34	8 35	11 53	11 55
Huedinu (Banfy Hunyad)	8 54	8 57	12 19	12 42
Stan'a, stă.	9 23	9 24	1 46	1 42
Agrisiu, (Egeres).	9 55	9 58	1 55	1 56
Magyar-Gorbó.	10 13	10 14	2 13	2 15
M.-Nádas.	10 31	10 33	2 35	2 40
Clusiu.	10 56	11 21	3 6	Dupa m.
Apahid'a.	11 50	11 53	—	9 14
Car'a-Cojognei.	12 6	12 8	—	9 44